

ordentlig let hen over. Det var Provisoriereringen, der rejste Margarinesagen, som man den Gang betragtede som en særlig Godsejersag, fordi det var Godsejerne, der producerede det fineste Smør og det meste af det Smør, der brugtes til Udførsel. Det var den Gang kun en lille Fløj af Bønderne, der fulgte Regeringen. Det beroede vel nok mest paa, at Mejeribrugtet ikke var saa udbredt mellem Bønderne som nu, men det skyldtes dog sikkert ogsaa et virkelig demokratisk Sindelag, for der var i Virkeligheden mere Sandsynlighed for, at Margarinens Konkurrence skulde ramme det ringere Bondesmør, der brugtes paa Hjemmemarkedet, end for, at den skulde ramme det fine Smør til Eksport. Bøndernes Repræsentanter stillede sig under den store Smørkrig og har overhovedet under Behandlingen af Margarinelovene stillet sig saaledes, at der to Gange fra vort Partis Side i Folketinget er blevet udtalt en Tak til Venstres Repræsentanter for deres Holdning. Den første Gang var ved Begyndelsen af den store Smørkrig, da min afdøde Partifælle Hørdum takkede Venstre for dets samfundsmæssige Syn paa Blandings- og Farveparagrafferne, og den anden Gang var i 1896, da min ligeledes afdøde Partifælle Sigvald Olsen, den Gang Højreregeringen foreslog en skærpet Margarinelov, takkede Venstres Ordfører for hans Udtalelse om, at den bestaaende Margarinelov i Virkeligheden havde ydet det danske Smør tilstrækkelig Beskyttelse. Desværre har Venstres Holdning til Margarineloven senere ikke givet vort Parti Anledning til at udtale nogen Tak. Efter at Venstre var kommet til Magten, gennemførtes den skærpede Margarinelov af 1907, som jeg senere skal komme tilbage til. Det var først i 1912, da Venstres Landbrugsminister Anders Nielsen foreslog Ophævelse af Farveparagraffen, som Venstre meget mod sin Villie var gaaet med til i 1888, at vi kunde notere et Fremskridt paa Margarinelovgivningens Omraade. Men Venstrepartiet modsatte sig jo sin Ministers Forslag.

Der var i Virkeligheden intet Grundlag for Farveparagraffen. Jeg giver den ærede Ordfører for Venstre fuldstændig Ret i, at der bør tages alle Forholdsregler for, at Smørret ikke skal kunne forveksles med Margarine. Det bør ikke blot gøres af Hensyn til Smørproducenterne, men ogsaa af Hensyn til Befolkningen. Men alle de andre Bestemmelser, som Margarineloven indeholder angaaende Fustagernes Form, angaaende Adskillelsen mellem Smør og Margarine under Fabrikationen, og alle de strenge Straffe, som en Overtrædelse medfører, maa formenes at væ-

re langt mere virksomme til at hindre Forfalskninger end Farveparagraffen, og navnlig efter Gennemførelsen af Loven af 1905 om Røbestoffets Indblanding i Margarinen, den Lov, der gik over som en Paragraf i Loven af 1907, er der aldeles intet Grundlag for Farveparagraffen. Hvis en Mand vil snyde og blande Smør med Margarine, er han jo paa Grund af Fustagernes Forskellighed nødt til at tage Margarinen ud af Fustagen og pakke den ind i en anden Fustage, men naar han dog skal ælte om paa Margarinen, kan han lige saa godt med det samme farve den. I øvrigt begaas der ingen Forfalskninger af Smør med Margarine, i hvert Fald findes der i Bilagene fra de tidligere Behandlinger af Margarinelovene intet som helst Eksempel paa, at der er foretaget Forfalskning af Smør med Margarine. Der er stillet Forespørgsler fra de Udvalg, der har været nedsat, om der forelaa saadanne Forfalskninger, men Svarene har lydt, at der ikke forelaa Eksempler herpaa, og i Bilagene findes Indberetninger fra Margarineinspektørerne, som omhyggeligt opregner alle Overtrædelser; der har fundet Sted af Margarineloven, men nogen Overtrædelse i Retning af at forfalske Smør og udgive Margarine for Smør eller udgive en Blanding af Margarine og Smør for Smør findes der ingen Eksempler paa.

Det lykkedes ikke Landbrugsminister Anders Nielsen i 1912 at gennemføre Farveforbudets Ophævelse, og det lykkedes heller ikke den radikale Regering, som under Krigen fremsatte flere derpaa sigtende Lovforslag, skønt der i Virkeligheden den Gang var et stort Grundlag for at ophæve Farvebestemmelsen, thi netop da spistes Margarine her i Landet i større Omfang end nogensinde før, og det var paalagt os som Pligt at spise Margarine. Men der foregik ved den sidste Behandling, der fandt Sted her i Landstinget, dog noget, der tydede paa, at Farveforbudet vilde blive ophævet. Jeg sigter her til de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Venstre — det samme ærede Medlem, der i Dag er Ordfører — kom med, idet han nemlig udtalte, at nu fik jo snart Husmødrene Ret til at stemme, og naar Husmødrene havde Stemmeret og ønskede at faa Farvebestemmelsen ophævet, kunde de jo klemme Rigsdagsmændene til at gøre det. Det var dog allerede et Tegn paa, at det ærede Medlem af Venstre begyndte at høre Trinene af den Hær, der rykkede frem. Ogsaa fra konservativ Side, fra hvilken der allerede tidligere var rejst Krav om Farveforbudets Ophævelse, eller hvorfra der i alle Tilfælde forelaa Udtalelser, der tydede paa